

Lördagen den 5 Februari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 6 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 27, 28 och 29 Januari.

§ 2.

Herr Talmannen tillkännagaf, att Herr Kapiten *Johan Rutberg* uppvisat polett såsom riksdagsman för Norrbottens läns norra domsaga. Den för Kapiten J. Rutberg utfärdade, af Herr Justitie-statsministern godkända fullmakt företeddes och upplästes, hvarefter Herr Rutberg intog plats bland Kammarens ledamöter.

§ 3.

Företogos val af nio ledamöter i hvart och ett af de fyra Tillfälliga Utskott, som Kammaren beslutit tillsätta. Dessa val utföllo sålunda, att till ledamöter utsågos i

Tillfälliga Utskottet N:o 1:

Herr	<i>Abraham Rundbäck</i>	med	152	röster,
„	<i>C. H. Rundgren</i>	„	120	„
„	<i>H. A. Witt</i>	„	120	„
„	<i>S. A. Hedin</i>	„	118	„
„	<i>L. M. Altin</i>	„	88	„
„	<i>A. Andersson i Greby</i>	„	88	„
„	<i>S. Brodin</i>	„	88	„
„	<i>S. G. von Geijer</i>	„	88	„
„	<i>C. Ljungman</i>	„	88	„

§ 4.

Efter tillkännagivande af Herr Talmannen, att Herr Statsrådet *P. von Elvrenheim* anmält sig till aflemnande af åtskilliga Kongl. Maj:ts nådiga Propositioner, framträdde Herr Statsrådet och öfverlemnade till Herr Talmannen följande Propositioner:

1:o angående jordafsöndring från f. d. trumpetarebostället Kyrkö vid Vestgöta regemente för anläggning af skolhus i Molla församling;

2:o, angående jordafsöndring från f. d. mönsterskrifvarebostället Naum och f. d. hofsmedsbostället Kjedum för anläggning af skolhus i Naums och Kjedums församlingar uti Skaraborgs län;

3:o, angående ifrågasatt försäljning till Carlskrona stad af en Kronan tillhörig tomt derstädes jemte andel uti en byggnad;

4:o, angående förhöjning af bränvinsbränningsafgiften och af tullen å bränvin och sprit.

Herr Talmannen emottog dessa Propositioner under förklarande att Kammaren skulle åt desamma egna grundlagsenlig behandling.

§ 5.

Fortsattes valen af ledamöter i de Tillfälliga Utskotten och utsågos i

Tillfälliga Utskottet N:o 2

Herr	<i>Gustaf Jonsson</i>	med	135	röster,
"	<i>A. W. Dufva</i>	"	118	"
"	<i>J. W. Lundquist</i>	"	118	"
"	<i>J. Johansson</i> i Ringshyttan	"	101	"
"	<i>L. Norin</i>	"	97	"
"	<i>P. C. Lamberg</i>	"	96	"
"	<i>A. E. Nordenskiöld</i>	"	96	"
"	<i>Otto Fredrik Petersson</i>	"	96	" och
"	<i>J. Tranchell</i>	"	96	"

Tillfälliga Utskottet N:o 3.

Herr	<i>J. Granlund</i>	med	140	röster,
"	<i>A. Andersson</i> i Mosserudstorp	"	89	"
"	<i>C. G. Berg</i>	"	89	"
"	<i>H. Bezelius</i>	"	89	"
"	<i>A. T. Gustafsson</i>	"	89	"
"	<i>C. A. Jönsson</i>	"	89	"
"	<i>W. Lindberg</i>	"	89	"
"	<i>Ola Nilsson</i> i Rebbelberga	"	89	" och
"	<i>B. J. C. Wikström</i>	"	89	"

Tillfälliga Utskottet N:o 4.

Herr	<i>Jöns Andersson</i> i Fränninge	med	103	röster,
"	<i>Johannes Andersson</i> i Knarreвик	"	102	"
"	<i>I. Lyttkens</i>	"	82	"
"	<i>Sven Andreasson</i>	"	81	"
"	<i>A. Bäckström</i>	"	81	"
"	<i>I. M. Englander</i>	"	81	"

Herr <i>P. Tjernlund</i>	med	81 röster,	
„ <i>L. Öhlin</i>	„	81 „	och
„ <i>R. Martin</i>	„	80 „	

Rörande de sålunda hållna valen blef omedelbart efter hvarje slutad valförrättning protokollsutdrag genast uppläst och justerat.

§ 6.

Herr Grefve Posse begärde ordet och yttrade: I egenskap af ledamot i Stats-Utskottet har jag i likhet med mina ärade kolleger derstädes icke ansett lämpligt att deltaga i den diskussion, som här förekommit vid remissen af Kongl. Maj:ts Proposition angående Statsverkets tillstånd och behof. Jag har i likhet med dem trott att, då vi åtagit oss det ansvarsfulla och hedrande uppdraget att i Stats-Utskottet granska de ärenden, som med denna Proposition stå i sammanhang, vi bort undvika att, innan nödig utredning föregått, yttra oss i ämnet. Men jemte denna uppfattning anser jag det för mig vara en oafvislig pligt att, så vidt på mig ankommer, samvetsgrannt söka utreda de ärenden, som tillhöra statsregleringen, för att vid deras slutliga bedömande ega så klar uppfattning af dem som möjligt. Men då jag vidare tror att, såsom frågan nu föreligger, man svårigen kan ernå en sådan uppfattning af ämnet utan att dessförinnan från Regeringens sida hafva mottagit ytterligare upplysningar i saken, anhåller jag att det må tillåtas mig framställa ett spørsmål till Herr Statsrådet och Chefen för Finans-departementet.

Jag anser det vara Representationens pligt, icke mindre än Regeringens, att väl tillse det man kan betäcka Statens utgifter i främsta rummet med befintliga tillgångar, och att man följaktligen ej må betunga folket med ytterligare skatter, under det att man eger tillgångar för de nödiga utgifternas bestridande. Detta är en grundsats, som jag antager ej skall blifva bestridd inom Representationen, och jag vill påstå att det är en oafvislig pligt för hvarje representant att väl påakta tillämpningen af denna regel.

Vid granskningen af de handlingar, som jag förskaffat mig från de olika departementen har det synts mig, att här finnas under deras förvaltning tillgångar, hvilka för Kongl. Maj:t äro öfverflödiga och utan afsaknad kunna öfverföras från vederbörande hufvudtitlar till statsregleringens underlättande. Min interpellation går ut på att i detta afseende vinna nödiga upplysningar. Jag vill exempelvis anföra, att å Fjerde Hufvudtiteln finnes inom Arméförvaltningen en fond, *Allmännc. beväringensfonden*, som tillkommit genom friköpningsavgifter, hvilka årligen erläggas. Denna fond är nu så ackumulerad, att den år 1869 utgjorde 852,929 R:dr 33 öre. På sätt den för närvarande användes är den verkligen en död tillgång, ty, så vidt jag kan se, har man af densamma ej använt mer än 15 å 20,000 R:dr till aflöning åt beväringens eliter. I öfrigt är denna fond dels utlånad mot in-teckningar och andra säkerheter, dels ock bestående af obligationer och depositioner i Riksbanken.

Om man vidare öfvergår till Femte Hufvudtiteln, så finner man äfven der högst ansefliga disponibla belopp, hvilka, sammanställda med de nyssnämnda obegagnade tillgångarne å Fjerde Hufvudtiteln, gestalta sig sålunda:

Fjerde Hufvudtiteln.

Allmänna bevaringsfonden utgjorde den 1 Januari 1870 R:dr 852,929: 33.

Femte Hufvudtiteln.

Den 1 Januari 1869 i Sjöförvaltningen disponibla tillgångar, t. ex.:

Behållning å reservationsanslag (sedan jag lemnat orördt ett lika stort belopp som årsanslaget, hvaraf följer, att behållnen reservation jemte 1869 och 1870 års anslag motsvarar sammanräknade tre års anslag) till:

Båtsmäns förseende med kojor och täcken	R:dr 36,319: 90.	
Exercis af flottans beman- ning	„ 389,655: 30.	
Bageri m. fl. kostnader	„ 18,016: 19.	
Durchmarchkostnader	„ 14,331: 51.	458,322: 90.

Tillfälliga fonder:

Influtna medel för uppköp af spanmål	R:dr 629,527: 67.	
Influtna ersättnings- och försäljningsmedel	„ 254,562: 27.	884,089: 94.

Obegagnade extra anslag beviljade:

År 1853—1854 för sjöförsvaret	R:dr 36,642: 54.	
År 1856—1858. Nybyggnad och komplettering af en ångfregatt och 6 ångkanonslupar	„ 75,449: 13.	
År 1859—1860. Diverse anslag	„ 17,206: 32.	
År 1862—1863. Ange- lägna arbeten och anskaffningar	„ 76,244: 92.	
Dito till skjutförsök	„ 48,082: 13.	253,625: 4.

Summa 1,596,037: 88.

Då härifrån afräknas hvad i den nådiga Propositionen anvisats å dessa medel eller å anslaget för:

Exercis af flottans beman-
ning . . . . . R:dr 297,788: 62.

Transport R:dr 297,788: 62. 1,596,037: 88. 852,929: 33.

	Transport R:dr	297,788: 62.	1,596,037: 88.	852,929: 33.
Bageri m. fl. kostnader	„	30,000: —		
Influtna medel för span-				
målsuppköp	„	468,000: —		
Ersättnings- och försälj-				
ningsmedel	„	120,000: —	915,788: 62.	
	Aterstår å Femte Hufvudtiteln R:dr	680,249: 26.		
eller sammanräknadt å båda Hufvudtitlarne disponibelt	belopp		1,533,178: 59.	

Om nu, som jag förmodar, intet hinder möter mot att använda åtminstone någon del af dessa disponibla summor för den nuvarande statsregleringen, så, huru förtviflad ställningen än ser ut i den Kongl. Propositionen, anser jag dock att vi med lugn kunna hoppas att reglera staten, utan att, såsom i den Kongl. Propositionen föreslås, hvarken höja tillverkningskatten å bränvin eller öka den allmänna bevillningen.

På grund af hvad jag nu haft äran anföra, anhåller jag att till Herr Statsrådet och Chefen för Finans-departementet få framställa följande spörsmål:

Under förutsättning att den ärade Herr Finansministern medgifver, att för bestridande af Statens utgifter måste användas i främsta rummet befintliga tillgångar samt att, endast i saknad deraf, ökade skatter böra anlitas till fyllande af oundvikliga statsbehof; och med anledning deraf, att Herr Statsrådet och Chefen för Landtförsvars-departementet sednast vid diskussion i Riksdagens Första Kammare sistlidne Måndag förklarar sig på skäl, hvilka, till följd af dess natur, måste antagas vara redan länge kända, vilja hos Kongl. Maj:t i underdånighet hemställa, att andra klassens beväringsskyldige innevarande år befrias från vapenöfning, hvarigenom besparing till ett betydligt belopp uppstår och kan bidraga till fyllande af befintlig brist i nästkommande års statsreglering, anhåller jag vördsamt, att den ärade Herr Finansministern, till ledning för Stats-Utskottet vid behandling af budgetfrågan, täcktes upplysa dels om anledningen, hvarför Kongl. Maj:ts nådiga Proposition angående Statsverkets tillstånd och behof hvarken beräknar eller antyder denna af Herr Krigsministern erbjudna besparing, dels och huruvida den ärade Herr Finansministern vill i samråd med vederbörande Departementschefer närmare utreda om och i hvad mån under de särskilda hufvudtitlarne befintliga fonder, besparingar och reservationer kunna, med Kongl. Maj:ts begifvande, till undvikande af ökad beskattning få användas till betäckande af den statsbrist, som i ofvan åberopade nådiga Proposition blifvit för Riksdagen anmäld.

Herr Talmannen hemställde härefter till Kammaren, huruvida Kammaren medgäfvde, att Herr Grefve Posses spörsmål finge framställas. Kammaren lemnade härtill sitt bifall; och skulle alltså Herr Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet ofördröjligen af spörsmålet undfå del.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

Herr *Petter Pettersson* från Kronobergs län under 14 dagar från i dag räknadt, och

Herr *Gustaf Jansson* från Stockholms län under 8 dagar, äfven från denna dag.

§ 8.

De under § 4 omförmälda Kongl. Propositioner bordlades. Vidare bordlades följande inkomna ärenden:

Konstitutions-Utskottets Memorial N:o 1, med uppgift å hvilande förslag till ändringar i grundlagarne, och

N:o 2, med förslag att till nästkommande riksdag uppskjuta behandlingen af det från sistlidna riksdag hvilande förslag till ny Föreningsakt mellan Sverige och Norge;

Stats-Utskottets Memorial N:o 1, med den till innevarande Riksdag af Fullmäktige i Riksgälds-kontoret afgifna berättelse;

N:o 2, angående till Stats-Utskottet remitterade motioner om aflåtande till Kongl. Maj:t af underdåniga skrivelser rörande dels utarbetande af fullständig plan för rikets befästningsväsende och dels utredning af frågan om indelningsverkets aflösande och upprättande af en ny stam;

N:o 3, angående en till Stats-Utskottet remitterad motion rörande rikets försvarsväsende;

N:o 4, angående en till Stats-Utskottet remitterad motion om upphörande af friköp eller lega för beväringen;

N:o 5, angående till Stats-Utskottet remitterade motioner om underdånig framställning till Kongl. Maj:t i fråga om utarbetande af förslag till förändrad organisation af civila embetsverk och embeten; och

N:o 6, angående en till Stats-Utskottet remitterad motion i fråga om förändrad reglering af landssekreterarnes aflöning;

Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 1, med återlemnande af en inom Riksdagens Andra Kammare af Herr Törnfeldt väckt motion:

Banko-Utskottets Memorial N:o 1, med öfverlemnande af Banko-fullmäktiges till Utskottet afgifna berättelse; och

N:o 2, med återlemnande af Herr J. Wedbergs i Andra Kammaren väckta motion N:o 135;

Lag-Utskottets Utlåtande N:o 1, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion, åsyftande, att taxeringsvärdet måtte tjena såsom grund för fördelningen af räntor och andra onera emellan särskilda delegare i ett och samma hemman;